

مادەنىيەت جاعىندا وزىنە سەنئەتى، ئۆزىنە ئۆلەنەندىرۈۋى ئىگىلىكلەرنى، سوتسىيالىستىك مادەنىيەتنىڭ ئىككىنچى قۇرۇلتايسى ئارىلىقىدا جارىلانغان

(بىسى 1 - بەتتە)

”بىزنىڭ ئەۋمەتلىك ئۇمۇمىي جايغا دا- ۋىر وركەنىيەت اھالىياتى ورنىسى ۱۰ ۇلت بۇقاراسنىڭ ’تۇراقتى ورنى، كوڭلى تىنانى’ بولۇنسا، كوزىمىن كورىپ، قولمىن ۇستاۋعا بولاتىن باقتى سىزىنۇنە مۇمكىندىك جاسادى.“ اقسۇ قالاسى جاڭجاۋاز ۱۰مىلى باسقارماسنىڭ ورنىباسار مەڭگەرۋىشى لىۋ جۇڭيىن بىلاي دەدى: بۇقارا فاي جەردە بولسا، وركەنىيەت بىلاي تى سول جەرگە جەتكىزىلدى، اقسۇ ايماعى 9 جاڭجا ۱۰داۋىر وركەنىيەت اھالىياتى ورتالىمى، 107 جاڭجا ۱۰داۋىر وركەنىيەت اھالىياتى ورنى، 1412 جاڭجا ۱۰ ۋىر وركەنىيەت اھالىياتى پۇنكتىن قۇردى. كەلسى قاندا بۇقارانىڭ مادەنىي تۇرمىسىنىڭ ”بۇقارالىق سانسىن” ۇزدىكىسىز بايىتىپ، جاڭجا ۱۰داۋىر وركەنىيەت اھالىياتى ورنىدارنىڭ ۱۰ ۇلت بۇقاراسى نىڭ تاماشا تىنانى بولۇنسا مۇمكىندىك جاسايدى. 8 - ارمانىڭ شىنجياڭدا ۱۰مىلى باسقارما- سى ەسكەرتكىش ساراينىڭ جاڭجا سارايسى سالى- نىپ سىكە قوسىلعاننان كەيىن، ەكسكۇرسياۋ- شىلارغا قىزىل مادەنىيەتنىڭ باي مازمۇنى مەن ۇلتاندى نەگىزىن اناعۇرلىم جاقسى سەزىندى- دى؛ ۱۰ ۇرمىچى قالالىق مۇراجايدىڭ جاڭجا سارا- يى اشلىپ، تۇرلىشە مەزگىلدەگى كورمە بۇيىم- دارى ادامدارغا وسى قالا دامۇنىڭ ارقاۋ - جۇل- گەسىن كورسەتۋە؛ ماۋ زىمىن كورنە تۇراعى ەسكەرتكىش سارايسى، جۇڭگو جۇمىشى - شارۋا قىزىل ارمىياسى باتىس باغىت ارمىياسى باس ات- رەتى ەسكەرتكىش سارايسى ساپالالىنىپ، دارەجە- سى جوعارىلاپ، ادامدارنىڭ كورمە تاماشالاۋ اسەرلەرنى اناعۇرلىم جوعارىلاتتى... ۱۰ ۇرمىچى قالالىق مۇراجاينىڭ (۱۰ ۇرمىچى قالالىق توڭگە- ردىستىك تارىخىي ەسكەرتكىش ورنىداردى باسقارۋ ورتالىقى) باستىنى تۇرسىن قىزىربەك شىنجياڭ مادەنىي ەسكەرتكىشتەر جانە مۇراجاى سىستەرنىڭ 10 جىلدىن بەرگى دامۇ تابىستارنا كۇا بولدى. ”بىز پارتىيا قۇرۇ ۇلى رۇخىن باستاۋ ەتكەن جۇڭگو كوممۇنىستىرنىڭ رۇخانى شەجىرەسىن اسقاقتاپ، قىزىل بايلىقتان وىداعە- داي بايىدالىنىپ، سوتسىيالىستىك وزەكتى قۇن كوزقاراسى ۇگىت - تارىبەسىن شىكەرلەي ورسىتەپ، ۱۰ ۇرمىچى قالالىق مۇراجايدىڭ، ەسكەرتكىش سارايلارنىڭ ئەۋمەتلىك مادەنىيەت- نىك قىزمەت و تەۋ دەڭگەين ۇزدىكىسىز جوعارد- لاتۋىمىز كەرەك.“، - دەدى ول.

مادەنىيەت سىتەرى مەن مادەنىيەت شارۋاشلىمىن كۆلەندىرەمىز جانە دامتامىز

پارتىيا 20 - قۇرۇلتايسى بايانداسىندا مىنالار العا قوبىلدى: خالىقتى وزەك ەتكەن جاسامىياز- دىق باعداردان جازباي، خالىقتىڭ رۇخانى كۇش - قۇانتىن ارتىتراننى اناعۇرلىم كوپ تاڭداۋلى تۇنە- دىنى جارقىقا شىعارىپ، ۱۰موردالى دا ونەرلى ادەبىيەت - كوركەمەنەر شىلەرەن ۱۰مىر توبىن جانە زور كۆلەمدەگى مادەنىيەت، ادەبىيەت - كوركە- مونەر دارىندىلارنى قوسىننىن باۋلۇ، جەتلىدىرۋ كەرەك.

اۋتونومىيالى رايوندىق مادەنىيەت جانە سا- يحات مەڭگەرەمەسى كوركەمەنەر باسقارماسىنىڭ باستىنى ياۋ تاۋ بىلاي دەدى: ”خالىقتى وزەك ەتكەن جاسامىيازدىق باعدارغا تاباندى بولغاندا عانا، وشىيە ماڭگى جالغاساننىڭ خالىق ەپوستا- رىن دەن قويا، سۇيىسەنشىلىكەن، كۇش سالا جازۇعا بولادى؛ مادەنىيەت جاعىندا وزىنە سەنئەدى، ۱۰مىر ئەۋمەتلىك ئۆلەنەندىرۋى ئىگىلىكلەتكەن- دە عانا تۇراشلىدىقتان اينىماي، جاڭخالىق اشىپ، سارا، تارتىمدى تۇندىلار جاراتۇعا بولادى. ۱۰مىر خالىق ۱۰مىر بىر جازۇدى، خالىقتىڭ جۇرەك ۱۰مىر جەتكىزۋدى، خالىقتىڭ تالىپىنىسىن اىگىلەۋ- دى ارقاۋ ەتە وتىرىپ، مەرەكشەلىككە يە، دابىرا- لى، نىقالدى نەگىزگى تاقىرىپتىق شىعارماشلىقتى تىغىللىقتى ورسىتەپ، ۱۰مىر توپ تاڭداۋلى ادەبىيەت - كوركەمەنەر تۇندىلارنى شوعىرلى تۇردە جارقىقا شىعارمىز.“

”وسى زامانىي ئەۋمەتلىك مادەنىيەتتىك مەكەن - جايىمىز: ۱۰مىرچى قالاسى خۇجۇان سولتۇستىك جولى 500 - ئومىر،

قىزمەت و تەۋ جۇبەسىن اقاۋسىزداندىرىپ، ما- دەنىيەتنەن خالىقتى يىكلىكتەندىرۋى بىجەنەر باسنى جاڭخالىق اشا اتقارۋ كەرەك“ - 20 - قۇرۇلتايسى بايانداسىندا وسى ۱۰مىر اۋتونومىيالى رايون- دىق مادەنىيەت جانە ساياحات مەڭگەرەمەسى ئەۋمەتلىك قىزمەت و تەۋ باسقارماسىنىڭ باستى- ەي پۇ خۇاينىڭ تەرەڭ اسەر سىلاپتى، ”وسى زامانىي ئەۋمەتلىك مادەنىيەتتىك قىزمەت و تەۋ جۇبەسى قۇرۇلىسى - خالىق بۇقاراسىنىڭ نە- گىزگى مادەنىيەت ۇقىق - مۇددەسىنىڭ ماڭمىزدى كەيلى، خالىق بۇقاراسىنىڭ مادەنىيەت جاعىندا- ەي تايىسى سەزىمىن، باقت سەزىمىن جوعارد- لاتۇدىڭ ماڭمىزدى ولىشىمى، بىرگە بايۇدى جۇ- زەگە اسرۇدىڭ مادەنىيەت نەگىزى جانە خالىق- نىڭ تاماشا تۇرمىسىنىڭ رۇخانىىرگە تاسى. ۱۰مىر بۇكىل شىنجياڭدا ۱۰مىر دارەجەلى كىتاپچا- نالاردىڭ، مادەنىيەت سارايلارنىڭ، اسەمونەر سارايلارنىڭ، مادەنىيەت پۇنكتىتەرنىڭ ۱۰مىر پۇنكتىسارالارنى ونان ارى ساۋلەندىرۋنە جانە كەڭەيتۋنە كۆمەكتەسىپ، مادەنىيەت ارقىلى حا- لىققا تىبەدىلىك جاساۋ بىجەنەر باسنى شىكەرلەي اتقارپ، سوتسىيالىستىك وزەكتى قۇن كوزقارا- سىن اھالىياتتا كەڭىيەن اىگىلەپ، ۱۰ ۇلت بۇقارا- سىنىڭ مادەنىي تۇرمىسىن بايىتامىز؛ بۇكىل شىنجياڭنىڭ ئەۋمەتلىك مادەنىيەتتىك قىزمەت و تەۋىن ولىشەندىرۋدى، بىرگەلىكەندىرۋدى ئىگىلەپ، مادەنىيەت شەبى قۇرۇلىسى مەن لىنا تەڭ ۱۰مىر بەرۋدى جۇزەگە اسرامىز“، - دەدى ول.

جۇڭخۇا وركەنىيەتنىڭ تاڭداۋلى جەتتە- سىكتەرنى وىداعىداي قورعاپ، وىداعىداي جال- ەاستىرىپ، وىداعىداي اىگىلەپ، مادەنىيەت مۇرا- لارنى جاندىندىرۋ - ”مادەنىيەت مۇرالارى مەن مادەنىي ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ سىزىمىن ارت- تىرىپ، قالا، اۋىل قۇرۇلىسىندا تارىخىي مادەن- يەتنى قورعاۋدى، جالغاستىرۋدى كۇشەيتۋدىڭ ماڭمىزدى جولى“، - دەدى شىنجياڭ مۇراجايسى پارتكومنىڭ شۇجىيى حى جيا، ”كەلسى قاندا- دا ۱۰مىر گۇڭۇڭ مۇراجاينىڭ، مەملەكەتتىك مۇ- راجايدىڭ سارا تۇندىلار كورمەسىن نەگىزىپ، شىنجياڭ مۇراجاينىڭ كورمە مازمۇنىن بايىتۋ- دى جوسپارلاپ وتىرمىز؛ سونمەن بىرگە ”شىنجياڭ تارىخىي مادەنىي ەسكەرتكىشتەر كورمەسىن“ شانىشى، گۇاڭدۇڭ سىياتى جەنەرلەرگە اپارىپ كورسەتىپ، شىنجياڭنان شىققان مادەنىي ەسكەرت- كىشتەردىڭ استارىندا تارىخىي شىندىق پەن مادەنىيەت ۱۰مىر كوپ تۇردىدان، جان - جاقىتى اىگىلەيمىز.“

اۋتونومىيالى رايوندىق دەنە تارىبە مەكە- مەسىنىڭ ورنىباسار باستىنى شاڭ خۇجۇ مىنالار- دى ۱۰مىلدىردى: دەنە تارىبەدە قۇانتى رايون قۇرۇدى نىساننا ەتسىپ، باسەكەلىك سپورتتىڭ جالپىلىق قۇانتىن جايپاي جوعارىلاتامىز. قار - مۇز سپورت تۇرلەرنىڭ دىمەن، ۱۰مىر ئىندى تۇردە دامتىپ، باسەكەلىك سپورت نىساندارنىڭ ورنالاسىمىن ساپالالىندىرىپ، ”۱۰مىر ۇلكەن دوپتى“ جايپاي وركەندەتەمىز. 2025 - جىلغا بار- عاندا جان باسندىق ورتاشا ۱۰مىر - ورنى كۆلەمىن 2.6 شارشى مەترگە جەتكىزۋگە، ۱۰مىر دەنە شى- نقتىرتاننىڭ سانىنىڭ سالىستىراماسى 38.5% تەن كەم بولماۋعا، قار - مۇز سپورتتا قاتناساننىڭ سانىنىڭ سالىستىراماسى 21.5% تە جەتكىزۋگە، ۱۰مىر مىڭ ادامغا تۇرا كەلەتنى قوعامدىق دەنە تارىبە جەتەكشىلەرنىڭ 2.16 ادامنان اسرۇعا كۇش سالامىز.

جۇڭخۇا وركەنىيەتنىڭ تاراتۇ قۇانتىن، نىقال كۇشىن نىعايتامىز

پارتىيا 20 - قۇرۇلتايسى بايانداسىندا مىنالار العا قوبىلدى: جۇڭخۇا وركەنىيەتنى تاراتۇ قۇانتىن، نىقال كۇشىن نىعايتۇ كەرەك. جۇڭخۇا مادەنىيەتنى تۇرعىسىدا تاباندى بولپ، جۇڭخۇا وركەنىيەتنىڭ رۇخانى بەلگىسى مەن مادەنىيەت جاۋھارىن سۇرپىتاپ، اىگىلەپ، جۇڭگونىڭ

(بىسى 1 - بەتتە) ”ول كەزدە مەن سول ارادا بولماغانمى- مەن، ۱۰مىر قار ۱۰مىر جولى سول كورنىستىڭ ناقتى بەينە كەسكىننى كورگەن كەزىمدە، ۱۰مىر ەرىكسىزدەن كوزىمە سىتقى جاسى تولادى.“ ۱۰مىر زورگۇل نىياز: مىڭداعان ادامنىڭ داۋد- سى ۱۰مىر اۋزدان شىققانداي بىرگەلىك بولپ، ۇلتتار نىتتاعىنىڭ ۱۰مىر ۇلت بۇقاراسىنىڭ جۇرە- گىندە تەرەڭ تامىر تارتقاندىن جەنە اىگىلە- دى، - دەدى.

”لاچىن بايەكە سۇبەكتى قارىغان مۇزداي سۇق سۇدىڭ شىندە جاننى تىگىپ تاغى ۱۰مىر ۱۰مىردى قوس قولمىن كوتەرىپ تۇردى؛ حو- تاندىق بىلگى ۇزىلگەن ۇل بالا ۱۰مىر ۇلت كادر - بۇقاراسىنىڭ ۱۰مىر نىيەتەن كۆمەكتەسۇندە قايتا- دان سالاماتتىققا يە بولدى. شىنجياڭدا ۱۰مىر ۱۰مىر سۇرپ جاتقان ۱۰مىر ادام باستان - اياق باس شۇجىدىڭ نىقالسى تاپسىراماسىن ەستە بەرىك ساقىتاپ، ۱۰مىر جۇزىدىڭ ارەكەتەرنى ارقىلى ۇلتتار نىتتاعىن اھالىياتتا اىگىلەپ، ۇلتتار نىتتاعى- نىڭ گۇللىنى ۇنەمى جايىتاپ قۇلىپرتا بەردەي“، - دەدى ۇلكىل ما لى.

نىتتاعىمىز ”قۇرۇلتايسى بەرىك“

10 - ايدىڭ 17 - كۈنى تۇستەن بۇرۇن، باس شۇجى شى جىنپىڭ پارتىيا 20 - قۇرۇلتاينىداي گۇاڭشى ۇلكىلەر ۇبىرەمەسىنىڭ تالقىسىنا قات- ناسقان كەزدە باسا دارىپتەپ بىلاي دەدى: ”بۇكىل پارتىيا، بۇكىل ەلدەگى ۱۰مىر ۇلت خالىق پارتىيا تۇقى استىندا نىتتاقىتاسا وتىرىپ قۇرىش- تاي بەرىك“ بولپ، وىدى ۱۰مىر اراعا شوعىرلا- دىرىپ، كۇشتى ۱۰مىر اراعا جۇمىساپ، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋى اتتى الپ كەمەنىڭ تولقىن جازا العا ئىگەرىلەپ، جەلگەن جايالىسى ساپار شەگۇن ئىگەرىلەتۇ كەرەك“. باس شۇجىدىڭ شىنايى تاپسىراماسى ۇلكىلەرگە العا باسۇ قوزعاۋشى كۇشىنىڭ اناعۇرلىم مەمىدىن، ۱۰مىر جەڭسەكە جەتۇ بەكىمىنىڭ اناعۇرلىم بەكەمدىگىن، كۇرەس جۇرگىزۋ رۇخىنىڭ انى- عۇرلىم اسقاقتىن سەزىندىردى.

”ەكونومىكالى ورنىقتىرۇ، دامۇدى جەبەۋ، كەدەيلىكتى جەڭۇ، دۇڭگەلەك داۋلەتنى قوعام ورناتۇ، نىدەتنى تىزگىندەۋ، اۋىر اپاتقا قارسى اتتانۇ، وزگەرسى جاعايدىنا توتەپ بەرۇ، داعدا- رىستى شەشۇ... وسىناۋ جىلدارى ۱۰مىردىڭ قامال الپ قىندىقتاردى جەڭىپ، ۇزدىكىسىز جەڭسەكە جەتۇمىز پارتىيانىڭ پارمەندى باسىم- لىسى بولغاندىن، ۱۰مىر ۇلت كادىرلارى مەن بۇقاراسىنىڭ تەزى نىتتاقىتاسا كۇرەس جۇرگىز- ۇنىڭ ارقاسى“، - دەدى ۇلكىل كوۋ شىياۋيان. ۇلكىل زورگۇل نىيازىڭ گروپپاسىندا



10 - ايدىڭ 18 - كۈنى ۇلكىل فاڭ شىانچىن جاڭا نەرىگىيا كاسىپ سالاسىن دامتۇ، جاڭا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنجياڭدا جالپى جوباسىن شىنجياڭدا تىناقتاندىرىپ، تامىر تارتىشۇ سىياتى جاقىتاردى مازمۇنداردى ارقاۋ ەتە وتىرىپ لىمىز بىلدىرۋە. سول كۈنى پارتىيا 20 - قۇرۇلتاينىداي شىنجياڭ ۇلكىلەر ۇبىر- مەسى جالپى ۱۰مىرچىلىسى وتىكىزىپ، پارتىيا 20 - قۇرۇلتاينىڭ بايانداسىن، 19 - كەزەكتى ورتالىق ۱۰مىر تىپ تەكسەرۋ كومىتەتنىڭ قىزمەت بايانداسىن، «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ ۇستاۋىن (وزگەرسى نەگىزلىگەن جوبا)» تالقىلدى.

□ سۇرەتنى انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتنىڭ ۱۰مىرچىلىسى سۇي جىجيان ئۇسرىگەن

خانزۇ، ۇبەر، قىرغىز، مانزۇ، خۇيزۇ سىياتى كوپ ۇلت قىزمەتتەستىرى بار، كوپشىلىك ۱۰مىر ونباسىنىڭ ادامدارى سەكىلدى ۱۰مىر - بىرىنە كوڭلى بولپ، بىرگە العا باسۇدا. ”نىتتاقى - بارلىق سىستە جەڭسەكە جەتۇدىڭ نەگىزى. جۇدىرىقتا جۇمىسلىق بولغانى، جەڭسەس قىبىشلىمىمىز بولمايدى، ۱۰مىرچى دە كوپ مۇمكىن مەمس سىستەردى مۇمكىندىككە اينال- دىرا الامىز“، - دەدى ۇلكىل زورگۇل نىياز كەسەتپ.

بارلىمىمىز ۱۰مىر نىيەتەن بولاشقا اتتانامىز

بۇگىنگى كۈندە، جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلغا تانىمى شىنجياڭداي ۱۰مىر ۇلت خالىقنىڭ جۇرەگىنە تەرەڭ تامىر تارتتى. انار گۇلى اشە- لىپ، جۇزەگەن ۱۰مىرچىلىكى نىيەتتەس بولۇى شىنجياڭنىڭ بايتاق دالاسىندا ەڭ كوركەم كورنىسى.

تارىخاتاي ايماعى ۇلتتار نىتتاعىنىڭ قۇتى مەكەنى، اسرەسە، وسى 10 جىلدا تاغى دا ادامدار اسەرلەنە اڭگىمەلەيتىن ۇلتتار نىتتاعىنىڭ تاغى ۱۰مىر توپ تاماشا جىكايىسى جارقىقا شىقتى. ۇلكىل ۱۰مىر جىانگو تارىخاتاي ايماقتىق پارتكوم- نىڭ شۇجى، جاڭا جورىققا قاندا باسقاندا، ول بەرىك سەنمەن: ”بىز جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلغا تانىمىن بەرىك ورناتۇعا كۇش سالىپ، شىنجياڭدى مادەنىيەتەن نارلەندىرۋگە كۇش سالىپ، ۱۰مىر ۇلت بۇقاراسىنىڭ ارالاسۇن، شى- تەسۇن، نوعسۇن جەبەۋگە كۇش سالىپ، ۇلتتار نىتتاعىندا، العاباسارلىغىندا ورتاتىردان بولۇعا كۇش سالىپ، جاڭا داۋىردەگى ۇلتتار نى- تىماعى، العاباسارلىغى قىزمەتنىڭ ۱۰مىرچەسى وسى- رىلگەن نۇسقاىن سۇمداۋىمىز كەرەك“.

ۇلكىل ما لى تۇرغان ئەۋمەتتىك اۋماق ۱۰مىر ۇلت بۇقاراسى تاقتۇ - ۱۰مىرچىلىك بىرگە تۇرىپ جاتقان باقت اۋالاسى، ول تۇرلىشە ۇلت بۇقارا- سمەن تۇستاستى، 2020 - جىلى داڭقىمەن اۋتو- نومىيالى رايوندىق ”ۇلتتار نىتتاعىنىڭ بەرەكەلى شاڭخىراي“ جانە ۇلتتار نىتتاعى بىرلەسكەن دوستىق قىمىلىندى وزات جەكە اتاعىنا يە بولدى. ”ئەۋمەتتىك اۋماق ۇلتتار نىتتاعى، ال- ەاباسارلىغى قىزمەتنى وىداعىداي جاقسى سىتەۋدەگى ۱۰مىرچىلىك“ ۇلكىل ما لى بىلاي دەدى: بۇدان بىلاي پارتىيا قۇرۇلىسىنىڭ جەتەك- شىلىك رولىن تولق ساۋلەندىرىپ، ۱۰مىر ۇلت بۇقاراسىن ۱۰مىر نىيەتەن نىتتاقىتاسۇعا، تىزە قوسا كۇرەس جۇرگىزۋگە باستاپ، نىتتاقى، جارسىمىدى، گۇلدەنگەن، باي، وركەنىيەتنى، العا باسقان، تىشى ۱۰مىر، شات - شادىمان تىر- شىلىك كەشىرگەن، ەكولوگىيالى تاماشا كورىكتى شىنجياڭ قۇرۇعا كۇش قوسامىز.



10 - ايدىڭ 18 - كۈنى ۇلكىل فاڭ شىانچىن جاڭا نەرىگىيا كاسىپ سالاسىن دامتۇ، جاڭا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنجياڭدا جالپى جوباسىن شىنجياڭدا تىناقتاندىرىپ، تامىر تارتىشۇ سىياتى جاقىتاردى مازمۇنداردى ارقاۋ ەتە وتىرىپ لىمىز بىلدىرۋە. سول كۈنى پارتىيا 20 - قۇرۇلتاينىداي شىنجياڭ ۇلكىلەر ۇبىر- مەسى جالپى ۱۰مىرچىلىسى وتىكىزىپ، پارتىيا 20 - قۇرۇلتاينىڭ بايانداسىن، 19 - كەزەكتى ورتالىق ۱۰مىر تىپ تەكسەرۋ كومىتەتنىڭ قىزمەت بايانداسىن، «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ ۇستاۋىن (وزگەرسى نەگىزلىگەن جوبا)» تالقىلدى.

□ سۇرەتنى انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتنىڭ ۱۰مىرچىلىسى سۇي جىجيان ئۇسرىگەن